

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΣΠΑ 2007- 2013

Τα έργα των δήμων θα υλοποιηθούν μετά το 2010

Π.ΚΟΥΚΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ:

Κομματικές και εκλογικές σκοπιμότητες φρενάρουν τις διαδικασίες σχεδιασμού και προετοιμασίας

Μπορεί η Αυτοδιοίκηση να θέλει να βάλει ψηλά τον πήχη για την αξιοποίηση του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013, να προετοιμάζεται συστηματικά για αυτό από τις αρχές του 2005 και να προσδοκά αύξηση μέχρι διπλασιασμού των πόρων - 7,2 δις ευρώ - που θα κατευθυνθούν στους δήμους, όμως, οι διαδικασίες σχεδιασμού και προετοιμασίας της έχουν φρενάρει και λόγω των επικείμενων εκλογών στα συλλογικά όργανα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Όλες δε οι μέχρι τώρα εξελίξεις συνηγορούν στο ότι οι δήμοι μετά το 2010 θα δουν έργα από το ΕΣΠΑ (Δ΄ ΚΠΣ), ενώ πολλοί θα είναι οι δήμοι που θα «υποβιβαστούν στη Β΄ Εθνική»...

Οι καθυστερήσεις που κοστίζουν στην Αυτοδιοίκηση

Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα των καθυστερήσεων είναι το πάγωμα της συνυπογραφής Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών Οικονομίας Οικονομικών, Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης

και της ΚΕΔΚΕ. Το περιεχόμενό του είχε συμφωνηθεί μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών από τις αρχές του περασμένου Νοεμβρίου και μετά από πολύμηνες διαβουλεύσεις. Προέβλεπε δε τη δημιουργία ειδικού φορέα με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, της ΔΗΜΟΣ Α.Ε., με μόνο μέτοχο την ΚΕΔΚΕ, ο οποίος θα αναλάβει την υλοποίηση των έργων του ΕΣΠΑ για τους δήμους που δε θα μπορέσουν να πιστοποιηθούν. Η υπογραφή του πια παραπέμπεται για το Μάιο, μετά δηλαδή τις εκλογές στην ΚΕΔΚΕ.

Παράλληλα όμως το σχέδιο νόμου - ο νέος Ν.2860 - του υπουργείου Οικονομίας Οικονομικών, το οποίο προβλέπει τις διαδικασίες εκτέλεσης του ΕΣΠΑ, μεταξύ αυτών και τη δημιουργία της «ΔΗΜΟΣ Α.Ε.», αναμένεται, εκτός απροόπτου, να κατατεθεί στη Βουλή μέσα στο Μάρτιο και να αρχίσουν να «τρέχουν» τα επιχειρησιακά προγράμματα το δεύτερο εξάμηνο του έτους.

Αυτά όμως τα χρονοδιαγράμματα δεν αφορούν την Αυτοδιοίκηση, καθώς οι φορείς που θα μπορούν να υλοποιήσουν τα έργα τους στο Δ΄ ΚΠΣ, δηλαδή είτε δηλαδή η «ΔΗΜΟΣ Α.Ε.» είτε κάθε άλλη αναπτυξιακή Α.Ε., που θα δημιουργηθεί από τους δήμους, οι οποίοι θα μπορέσουν τελικά να πιστοποιηθούν, θα είναι έτοιμοι πολύ αργότερα, και όχι πριν από το 2009 και μέχρι το 2010.

Η καθυστέρηση αυτή οφείλεται στο

γεγονός ότι οι παραπάνω φορείς θα πρέπει να πιστοποιηθούν από την Ε.Ε. ως φορείς που έχουν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να αναλάβουν τα έργα αυτά. Και η διαδικασία έγκρισης της επάρκειας και της στελέχωσής τους προβλέπεται να ολοκληρωθεί σε δύο χρόνια.

ΚΕΔΚΕ προς ΥΠΟΙΟ: Δεν ανταποκρίνεστε θετικά στην συστηματική προσπάθεια της Αυτοδιοίκησης

Μάχη με το χρόνο δίνει το τελευταίο διάστημα η ΚΕΔΚΕ, προκειμένου να «κινητοποιήσει» τα αρμόδια υπουργεία, ώστε να εξασφαλισθεί μια αναβαθμισμένη συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης στην αξιοποίηση των πόρων της 4ης Προγραμματικής Περιόδου.

Ειδικότερα, με επιστολή που απέστειλε ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ Πάρις Κουκουλόπουλος προς τον υφυπουργό Οικονομίας Χρήστο Φώλια, εκφράζει τις ανησυχίες των αιρετών προς την ηγεσία του Υπουργείου, το οποίο «καθυστερεί και δεν ανταποκρίνεται θετικά στη συστηματική προσπάθεια της ΚΕΔΚΕ, ώστε η Αυτοδιοίκηση να συμβάλει αποτελεσματικά και έγκαιρα στον σχεδιασμό και την εφαρμογή των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2007-2013».

Μάλιστα, ο κ. Κουκουλόπουλος υπογραμμίζει πως οι καθυστερήσεις αυτές εκτός του ότι δημιουργούν εμπόδια στην προετοιμασία των φορέων της Αυτοδιοίκησης, «δείχνουν να συσχετίζονται εκ των πραγμάτων με την υπό εξέλιξη επιχείρηση της Κυβέρνησης να ελέγξει κομματικά τα συλλογικά όργανα της Αυτοδιοίκησης με αντιδημοκρατικό και αντιδεοντολογικό τρό-

πο». «Αν ο κομματισμός σφραγίσει τον αναπτυξιακό σχεδιασμό και τη διαχείριση των δημόσιων πόρων του ΕΣΠΑ και του ΕΣΑΑ 2007-2013, επισημαίνει ο κ. Κουκουλόπουλος, τότε δικαιολογημένα πρέπει να ανησυχούμε και ακόμα πιο δικαιολογημένα οφείλουμε να αντιδράσουμε», αναφέρει χαρακτηριστικά ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ.

Οι συγκεκριμένες καταγγελίες κάθε άλλο παρά αβάσιμες μπορούν να χαρακτηρισθούν. Μέχρι σήμερα - παρότι η ΚΕΔΚΕ διατύπωσε έγκαιρα τις θέσεις της και τις προτάσεις της για το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013 προς το υπουργείο Οικονομίας και παρότι από τον περασμένο Νοέμβριο υπάρχει πρόθεση για υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας των δύο πλευρών, για τη δημιουργία ειδικού φορέα με τη μορφή Ανώνυμης Εταιρείας (ΔΗΜΟΣ Α.Ε.), ο οποίος θα αναλάβει για λογαριασμό των ΟΤΑ που δεν έχουν τη δυνατότητα να πιστοποιήσουν τη διοικητική και τεχνική επάρκειά τους την υλοποίηση των έργων που θα ενταχθούν στο Δ' ΚΠΣ - ωστόσο έκτοτε όλες οι διαδικασίες δείχνουν να έχουν «παγώσει».

Το χρονικό των καθυστερήσεων

Για του λόγου το αληθές αξίζει να αναφερθούν οι συγκεκριμένες πρωτοβουλίες της ΚΕΔΚΕ αναφορικά με τη συμμετοχή της στο Δ' ΚΠΣ. Τον Μάρτιο του 2005 η ΚΕΔΚΕ κατέθεσε τις προτάσεις της για τις κατευθύνσεις της Εθνικής Στρατηγικής Ανάπτυξης 2007-2013. Ωστόσο στο Σχέδιο του ΕΣΠΑ, που προέκυψε μετά από διαβούλευση με τους αρμόδιους δημόσιους φορείς, τον Δεκέμβριο 2005, δεν περιέχονται ανα-

φορές στο ρόλο και στη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο σχεδιασμό και την υλοποίησή του.

Τον Ιανουάριο του 2006, κατατέθηκαν οι προτάσεις της ΚΕΔΚΕ που εξειδικεύουν τη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης κατά Βασική Προτεραιότητα Αναπτυξιακής Στρατηγικής, δίνοντας έμφαση στον ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο των Πόλεων στην Περιφερειακή και Τοπική Ανάπτυξη. Όμως στο τελικό κείμενο του ΕΣΠΑ δεν περιλαμβάνονται σχετικές προγραμματικές δεσμεύσεις, εκτός από γενικές αναφορές στη χωρική διάσταση των περιφερειακών ανισοτήτων και τη βιώσιμη αστική ανάπτυξη και πάλι χωρίς αναφορές στο ρόλο και στη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του ΕΣΠΑ και ειδικότερα των προγραμμάτων περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης.

Τον Μάρτιο του 2006 η ΚΕΔΚΕ κατέθεσε συγκεκριμένες προτάσεις για τον τρόπο υλοποίησης έργων και δράσεων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ από τους ΟΤΑ. Στο ίδιο κείμενο περιλαμβάνεται και μια τεκμηριωμένη πρόταση για ένα «Πρόγραμμα επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης», για το οποίο μέχρι σήμερα, δηλαδή μετά από περίπου ένα χρόνο, δεν υπάρ-

χει καμία απολύτως δέσμευση από το Υπουργείο Οικονομικών. Η σχετική αλληλογραφία που ακολούθησε, έχει μείνει στο επίπεδο της έκφρασης των καλών προθέσεων του υπουργείου Οικονομίας Οικονομικών για τη συγκρότηση μιας Α.Ε. της Αυτοδιοίκησης. Τον Σεπτέμβριο 2006, και ενόψει του 4ου Αναπτυξιακού Συνεδρίου, η ΚΕΔΚΕ απέστειλε και νέο κείμενο που αφορά την πιστοποίηση - επιβεβαίωση των ΟΤΑ ως τελικών δικαιούχων, για το οποίο συγκροτήθηκε μια Επιτροπή με τη συμμετοχή και εκπροσώπου της ΚΕΔΚΕ, που όμως ξεκίνησε τις εργασίες της τρεις μήνες αργότερα!

Το Νοέμβριο του 2006 η ΚΕΔΚΕ επικύρωσε το περιεχόμενο Μνημονίου Συνεργασίας με το υπουργείο Οικονομικών και το Υπουργείο Εσωτερικών, που προέβλεπε τη δημιουργία ειδικού φορέα, με τη μορφή Ανώνυμης Εταιρείας,

Πιστοποίηση επάρκειας δήμων

Στη νέα προγραμματική περίοδο αυτό που αλλάζει είναι η συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην υλοποίηση των έργων. Η κυβέρνηση αποφάσισε να κάνει υποχρεωτική την πιστοποίηση των φορέων που θα διαχειρίζονται το Δ' ΚΠΣ. Οι προδιαγραφές που θα προβλέπει η πιστοποίηση επάρκειας των φορέων υλοποίησης σχετικά με τη διαχείριση των έργων θα είναι ιδιαίτερα απαιτητικές. Τα κριτήρια πιστοποίησης όπως η ύπαρξη συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η εφαρμογή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, επαρκές εξειδικευμένο προσωπικό, είναι τέτοια που θεωρείται βέβαιο ότι μόνο μεγάλοι δήμοι θα μπορούν να τα ικανοποιήσουν και κατά συνέπεια θα μπορούν να διαχειρίζονται δια των υπηρεσιών τους κονδύλια, να σχεδιάζουν προγράμματα και να παρακολουθούν την πρόοδό τους.

Η Αυτοδιοίκηση στο σκέλος που αφορά την πιστοποίηση/ επιβεβαίωση

των ΟΤΑ ως τελικών δικαιούχων, έχει καταθέσει δική της ολοκληρωμένη πρόταση για τα κριτήρια και τις διαδικασίες διακρίβωσης της επάρκειας των φορέων της Αυτοδιοίκησης. Μάλιστα συγκροτήθηκε σχετική επιτροπή στο υπουργείο Οικονομίας Οικονομικών, στην οποία συμμετείχε και εκπρόσωπος της ΚΕΔΚΕ, η οποία όμως ενεργοποιήθηκε μόλις τώρα. Το νεότερο σ' ότι

αφορά την πιστοποίηση είναι ότι κατοχυρώθηκε πως τα κριτήρια θα καθοριστούν μετά από σύμφωνη γνώμη της ΚΕΔΚΕ.

Παράλληλα για την προετοιμασία των φορέων της Αυτοδιοίκησης τόσο όσο αφορά την πιστοποίηση όσο και τη διαδικασία προγραμματισμού και υποβολής προτάσεων, η ΚΕΔΚΕ έχει υποβάλλει προς το υπουργείο Οικονομίας Οικονομικών πρόταση τεχνικής βοήθειας, το «Πρόγραμμα Υποστήριξης» της Αυτοδιοίκησης.

ο οποίος θα αναλάμβανε για λογαριασμό των ΟΤΑ - οι οποίοι δεν έχουν τη δυνατότητα να πιστοποιήσουν τη διοικητική και τεχνική επάρκειά τους - την υλοποίηση των έργων που θα ενταχθούν στο ΕΣΠΑ 2007-2013.

Στο συρτάρι του ΥΠΟΙΟ το Μνημόνιο Συνεργασίας για την «ΔΗΜΟΣ Α.Ε.»

Συγκεκριμένα, μεταξύ των άλλων προέβλεπε διπλασιασμό σε σχέση με προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, των πόρων που θα κατευθυνθούν στους ΟΤΑ και οι προβλέψεις μάλιστα άγγιζαν τα 7,2 δις ευρώ.

Παράλληλα προέβλεπε τη δημιουργία, από τους ΟΤΑ για τους ΟΤΑ, μιας «Ειδικού σκοπού δομής εφαρμογής» με την ευέλικτη μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας, της «ΔΗΜΟΣ ΑΕ», η οποία θα είχε παραρτήματα στις 13 Περιφέρειες της χώρας και θα διοικείτο από Δ.Σ., στο οποίο θα συμμετείχε και το κράτος. Θα παρείχε υπηρεσίες για όλα τα στάδια της διαδικασίας υλοποίησης και εκτέλεσης των έργων, χωρίς όμως την παραμικρή αρμοδιότητα για την ένταξη των έργων.

Στην Α.Ε. θα είχαν τη δυνατότητα να απευθυνθούν όλοι οι ΟΤΑ που δε μπορούν να πιστοποιηθούν με βάση τα κριτήρια που θα διαμορφωθούν για τους τελικούς δικαιούχους, αλλά και πιστοποιημένοι ΟΤΑ ή πιστοποιημένοι φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως δημοτικές και αναπτυξιακές επιχειρήσεις.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες, σύμφωνα με το Μνημόνιο, θα αφορούσαν κυρίως έργα υποδομής συγχρηματοδοτούμενα από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής, μέσω των Περιφερειακών

και Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Επίσης με στόχο την καλύτερη συγκρότηση και λειτουργία της Α.Ε. προβλεπόταν να προσληφθεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα Τεχνικός Σύμβουλος εξειδικευμένος σε project management ανάλογου αντικειμένου, με χρηματοδότηση από το Γ' ΚΠΣ. Τις διαδικασίες διεξαγωγής του διαγωνισμού και πρόσληψης του ανάδοχου θα αναλάμβανε η ΚΕΔ-ΚΕ σε συνεργασία με το υπουργείο Οικονομικών. Ο στόχος ήταν μέχρι τον Απρίλιο να έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες, να έχει υπογραφεί η Σύμβαση με τον ανάδοχο και από τις αρχές του 2008 να έχει διαρθρωθεί η Ανώνυμη Εταιρεία και να μπορεί να ξεκινήσει την υλοποίηση του έργου της. Ωστόσο και παρά την επικύρωση του περιεχομένου του Μνημονίου από το ΔΣ της ΚΕΔΚΕ, και παρά την αρχική σπουδή που έδειχνε το υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών για να προχωρήσει η υπογραφή του, αυτό παραμένει στα συρτάρια του υπουργείου Οικονομικών.

Στις 3.1.07 ο υπουργός Οικονομίας επανέξηγγειλε την προώθηση του νόμου για την διαχείριση των θεμάτων της περιόδου 2007-2013, όμως πάλι, χωρίς συγκεκριμένες θέσεις, χωρίς χρονοδιάγραμμα, γεγονός που εντείνει την ανησυχία και δημιουργεί εμπόδια στην προετοιμασία των φορέων της Αυτοδιοίκησης.

Οι νέες προτάσεις της ΚΕΔΚΕ για το Δ' ΚΠΣ

Υπό το φως αυτών των εξελίξεων, ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ προτείνει μέσα από την επιστολή του στην ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών

δέσμη προτάσεων για την ενεργοποίηση εκ νέου των σχετικών διαδικασιών.

Στόχος είναι να αποσταλεί από την Αυτοδιοίκηση προς την ελληνική κοινωνία, το παραγωγικό δυναμικό της χώρας, την κυβέρνηση, αλλά και τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης «ένα μήνυμα ευθύνης, ορθολογικού σχεδιασμού και αποτελεσματικότητας μέσα από την συνεργασία όλων των φορέων, χρηστής διαχείρισης, ολοκληρωμένης αξιοποίησης των πόρων, δημόσιων πόρων για την βιώσιμη ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή».

Συγκεκριμένα προτείνεται:

- Να επανενεργοποιηθούν άμεσα, με την πλήρη συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης κατά τα προβλεπόμενα από την εταιρική σχέση, όλες οι διαδικασίες που αφορούν στην προώθηση των κρίσιμων ζητημάτων για την προετοιμασία, τον σχεδιασμό, την διαχείριση κατά την 4η Προγραμματική Περίοδο. Προς την κατεύθυνση αυτή, η άμεση συνυπογραφή του «Μνημονίου Συνεργασίας ΚΕΔΚΕ, ΥΠ.ΟΙ.Ο. για τα ζητήματα της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013 είναι πράξη με ισχυρό θετικό συμβολισμό», όπως επισημαίνει η ΚΕΔΚΕ.
- Να τεθεί άμεσα σε ανοικτή διαβούλευση το θεσμικό πλαίσιο που διαμορφώνεται σχετικά με τη διαχείριση των προγραμμάτων και των πόρων της περιόδου 2007- 2013, ζήτημα στο οποίο - όπως τονίζεται - οι εταίροι δεν είναι διατεθειμένοι να αποδεχθούν αιφνιδιασμούς. Σημειώνεται δε ότι για το θεσμικό αυτό πλαίσιο η ΚΕΔΚΕ δεν έχει σχετικά καμία ενημέρωση, ούτε έχει κληθεί να συμμετάσχει στην επεξεργασία του, ενώ έγκαιρα έχει καταθέσει ολοκληρωμένες προτάσεις στα ζητήματα της διαμόρφωσης του νέου νόμου.

Σε κάθε περίπτωση αυτό το οποίο επείγει να γίνει αντιληπτό από την ηγεσία του καθύλην αρμόδιου υπουργείου Οικονομικών είναι - όπως τονίζει και στην επιστολή του ο Π. Κουκουλόπουλος ότι «η είσοδος στο 2007, αποτελεί την αρχή μιας νέας σημαντικής αναπτυξιακής προσπάθειας της χώρας. Είναι συνέχεια αυτού που έχουμε πραγματοποιήσει, αλλά και ΤΟΜΗ, στην οποία η Αυτοδιοίκηση, με την εμπειρία τριών κοινοτικών πλαισίων στήριξης, επενδύει συστηματικά, με στόχο να υπηρετήσει τις ανάγκες της περιφερειακής ανάπτυξης και της προόδου της κοινωνίας. Για την επιτυχία αυτής της προσπάθειας όλοι οι φορείς, κυβέρνηση, δημόσια διοίκηση, Αυτοδιοίκηση, κοινωνικοί εταίροι, οφείλουμε να αρθρούμε στο ύψος των περι-

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΣΠΑ

Της
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΣ ΧΑΔΙΟΥ,
πολιτικού μηχανικού,
στελέχους Ομάδας Έργου
της ΠΕΤΑ Α.Ε. για το Γ'
ΚΠΣ, ΕΣΠΑ 2007-2013

Οι Αναπτυξιακοί Στόχοι του ΕΣΠΑ για τις 13 Περιφέρειες της Ελλάδας

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) αποτελεί το πρόγραμμα της Ελλάδας την περίοδο 2007 - 2013 βάσει του οποίου θα ολοκληρωθούν τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της νέας περιόδου.

Σύμφωνα με το ΕΣΠΑ ο στρατηγικός στόχος της χώρας είναι ο εξής:

« Η Ελλάδα της νέας περιόδου 2007 - 2013 στοχεύει στην ανάδειξη της σε μια εξωστρεφή χώρα με ισχυρή διεθνή παρουσία με ανταγωνιστική και παραγωγική οικονομία. Μια Ελλάδα με έμφαση στην εκπαίδευση και τους νέους, στην ποιότητα,

στην τεχνολογία και την καινοτομία, στο σεβασμό του περιβάλλοντος».

Για την επίτευξη του στόχου αυτού η αναπτυξιακή προσπάθεια επικεντρώνεται στην προώθηση της καινοτομίας, της έρευνας και της επιχειρηματικότητας καθώς και τη διασύνδεσή τους, στην επένδυση σε βιώσιμες υποδομές, στην επένδυση

στο Ανθρώπινο Κεφάλαιο, στον εκσυγχρονισμό του Δημόσιου Τομέα σε όλα τα επίπεδα διοίκησης και στην αναμόρφωση του νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου.

Οι στόχοι και τα περιεχόμενα του ΕΣΠΑ ενσωματώνουν των αναθεωρημένη Στρατηγική της Λισσαβόνας (Ανταγωνιστικότητα, Καινοτομία, Κοινωνία της Γνώσης) και επιδιώκουν να τη συνδυάσουν με την Πολιτική για την Κοινωνική και Εδαφική Συνοχή.

Στη νέα προγραμματική περίοδο τίθενται πέντε Θεματικές προτεραιότητες οι οποίες εξειδικεύ-

ουν τη στρατηγική στόχευση της χώρας και προωθούν την επίτευξη του αναπτυξιακού οράματος. Οι Θεματικές προτεραιότητες αυτές αφορούν το σύνολο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Περιφερειακά και Τομεακά) και είναι :

- Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας
- Κοινωνία της γνώσης και καινοτομία
- Απασχόληση και κοινωνική συνοχή
- Θεσμικό περιβάλλον
- Ελκυστικότητα της Ελλάδας και των περιφερειών ως τόπο επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης

Η μεγαλύτερη έμφαση εστιάζεται στη θεματική προτεραιότητα «Ελκυστικότητα της Ελλάδας και των περιφερειών ως τόπο επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης» και κατόπιν στη θεματική προτεραιότητα «Κοινωνία της γνώσης και καινοτομίας».

Κρίσιμο ζήτημα της νέας προγραμματικής περιόδου 2007 - 2013 αποτελεί το ζήτημα του χώρου. Αυτό επηρεάζεται αποφασιστικά από την επιλογή της Ε.Ε. να αναδείξει τον κρίσιμο ρόλο των πόλεων στα θέματα της ανάπτυξης.

Στην περίοδο 2007 - 2013 η ανάπτυξη εστιάζει στις πόλεις και η ανάπτυξη του αγροτικού χώρου συναρτάται άμεσα από την ανάδειξη των πόλεων.

Αρχικά επισημαίνονται 3 στόχοι άμεσα συνδεδεμένοι με το χώρο, οι οποίοι προσδιορίζουν το περιεχόμενο της χωρικής ανάπτυξης.

- Η βιώσιμη αστική ανάπτυξη
- Η ανάπτυξη της υπαίθρου
- Η διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία

Πρέπει να επισημανθεί ότι ο νέος όρος της «Χωρικής Ενότητας» που παρουσιάστηκε στη νέα προγραμματική περίοδο εξυπηρετεί καθαρά τεχνικούς σκοπούς του αναπτυξιακού σχεδιασμού. Οι 13 Περιφέρειες της χώρας παραμένουν ως έχουν και ο αναπτυξιακός σχεδιασμός της χώρας έχει δομηθεί κατά τέτοιο τρόπο ώστε να καλύπτει τις ανάγκες της κάθε Περιφέρειας.

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της νέας περιόδου 2007 - 2013 είναι τα εξής:

- ΕΠ Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη
- ΕΠ Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας
- ΕΠ Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα
- ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση
- ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
- ΕΠ Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση
- ΕΠ Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας Δημόσιας Διοίκησης
- ΕΠ Τεχνική Υποστήριξη της Εφαρμογής

- 5 Επιχειρησιακά Προγράμματα, ένα για κάθε Χωρική Ενότητα.

Σύμφωνα με τις προτάσεις που έχει καταθέσει μέχρι στιγμής η πλειονότητα των περιφερειών για τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα της νέας προγραμματικής περιόδου 2007 - 2013, προκύπτουν οι εξής κοινοί άξονες προτεραιότητας:

Άξονας Προτεραιότητας 1: Υποδομές & Υπηρεσίες Προσπελασιμότητας

Άξονας Προτεραιότητας 2: Ψηφιακή Σύγκλιση & Επιχειρηματικότητα

Άξονας Προτεραιότητας 3: Αειφόρος Ανάπτυξη & Ποιότητα Ζωής

Άξονας Προτεραιότητας 4: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής

Στην Αττική παρουσιάζεται ένας επιπλέον άξονας προτεραιότητας που αφορά την «Αναζωογόνηση (regeneration) αστικών περιοχών και περιοχών με φυσικά μειονεκτήματα».

Στη συνέχεια παρουσιάζονται αναλυτικά οι αναπτυξιακές προτεραιότητες της κάθε Περιφέρειας αλλά και κάθε Χωρικής Ενότητας.

Χωρική Ενότητα Μακεδονίας Θράκης

Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης - Κεντρικής Μακεδονίας - Δυτικής Μακεδονίας

Ο αναπτυξιακός στόχος της συγκεκριμένης χωρικής ενότητας είναι η δημιουργία μιας βιώσιμης ανταγωνιστικής περιφερειακής οικονομίας με ένονο εξωστρεφή προσανατολισμό και εσωτερική οικονομική, κοινωνική, χωρική και διοικητική συνοχή.

Ο στόχος αυτός θα επιτευχθεί με την ανάδειξη της χωρικής ενότητας σε διεθνές κόμβο ενέργειας και μεταφορών, με την ενίσχυση του πολυκεντρικού αστικού συστήματος μέσω δικτύσεων μεταξύ αστικών κέντρων και με την ανάδειξη του μητροπολιτικού ρόλου της Θεσσαλονίκης. Συγκεκριμένα για κάθε Περιφέρεια :

- Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας στόχος είναι η ανάπτυξη μιας περιφερειακής στρατηγικής για την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα, με στόχο τη μετατροπή της σε περιοχή καινοτομίας, ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο στόχος θα επιτευχθεί με την ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων μεταφορών, με την παροχή υπηρεσιών στήριξης προς τις επιχειρήσεις, με την ενδυνάμωση του περιφερειακού ιστού ερευνητικών, επιχειρηματικών και καινοτόμων δομών και με δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος.
- Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας κύριος

στόχος είναι η αύξηση της προστιθέμενης αξίας του τομέα της ενέργειας και της ολοκληρωμένης διαχείρισης των απορριμμάτων.

- Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης, η οποία παρουσιάζει και το μεγαλύτερο αναπτυξιακό έλλειμμα, προτεραιότητα θα δοθεί στην ολοκλήρωση υποδομών μεταφορών, στην προσέλκυση νέων επενδύσεων με στόχο τις νέες γειτονικές αγορές και στην ανάπτυξη υπηρεσιών εξυπηρέτησης του πολίτη για την ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας.

1. Χωρική Ενότητα Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων

Αναπτυξιακό όραμα της ενότητας αυτής είναι η επιτάχυνση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης και κοινωνικής ανάπτυξης και η αύξηση της παραγωγικότητας για την επίτευξη πραγματικής σύγκλισης. Ο στόχος αυτός θα εξυπηρετηθεί μέσω της ελκυστικότητας της περιοχής ως τόπου επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης, μέσω επένδυσης στον παραγωγικό τομέα και μέσω της αμβλυνσης των ενδοπεριφερειακών και διαπεριφερειακών ανισοτήτων. Συγκεκριμένα, Για κάθε Περιφέρεια :

- Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στόχος είναι η ολοκλήρωση υποδομών και υπηρεσιών, η αύξηση των επενδύσεων σε τομείς έντασης γνώσης, η ολοκληρωμένη τουριστική ανάπτυξη, η βελτίωση του αστικού και δομημένου περιβάλλοντος και η αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών ενέργειας.
- Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου στόχος είναι η ολοκλήρωση υποδομών, η ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία και στην εφαρμογή καινοτομιών και η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού,
- Στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων στόχος είναι η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος, η ενίσχυση της παραγωγής εφαρμοσμένης έρευνας και καινοτομίας, η ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών σε περιοχές με ειδικά χαρακτηριστικά, οι συνδέσεις (θαλάσσιες και υποδομές λιμένων) καθώς και εγγειοβελτιωτικά έργα.

2. Χωρική Ενότητα Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδας, Ηπείρου

Αναπτυξιακός στόχος είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της ελκυστικότητας και της εξωστρέφειας της οικονομίας με τη βελτίωση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής και την υιοθέτηση αειφορικών μεθόδων ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων και διαχείρισης του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος. Ο στόχος θα υλοποι-

ηθεί με την ενεργή συμμετοχή των αστικών κέντρων. Με την ολοκλήρωση των μεταφορικών υποδομών, και την επένδυση στη γνώση και στην καινοτομία. Συγκεκριμένα, για κάθε Περιφέρεια :

- Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας στόχος είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της επιχειρηματικότητας τόσο των επιχειρήσεων όσο και των τοπικών προϊόντων, η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος.
- Στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας στόχος είναι η ανασυγκρότηση του παραγωγικού ιστού, ο εναλλακτικός τουρισμός, η ολοκλήρωση του Διευρωπαϊκού Δικτύου, η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, η αναβαθμισμένη αξιοποίηση των εγχώριων ενεργειακών πόρων και η προώθηση των ΑΠΕ
- Στην Περιφέρεια Ηπείρου στόχος είναι η ολοκλήρωση των υποδομών μεταφορών, η ενίσχυση των τηλεπικοινωνιών, η ενίσχυση της έρευνας και η ανάπτυξη περιφερειακών πόλων καινοτομίας, η βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, ο εναλλακτικός τουρισμός και η εφαρμογή σχεδίων ολοκληρωμένης διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών και οικοσυστημάτων (NATURA 2000).

3. Χωρική Ενότητα Κρήτης και Νήσων Αιγαίου Περιφέρειες Κρήτης, Νοτίου Αιγαίου, Βορείου Αιγαίου

Αναπτυξιακός στόχος είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανάδειξη της ελκυστικότητας της , σε συνθήκες αιφόρου ανάπτυξης. Ο στόχος θα επιτευχθεί με έμφαση στη λειτουργική ενδοπεριφερειακή και διαπεριφερειακή σύνδεση των περιοχών, με την ανάπτυξη υποδομών μεταφορών και χρήση ΤΠΕ. Επιπλέον, με την ενίσχυση της καινοτόμου επιχειρηματικότητας και με την αξιοποίηση τουριστικών και πολιτισμικών πόρων. Συγκεκριμένα, για κάθε Περιφέρεια :

- Στην Περιφέρεια Κρήτης στόχος είναι η ανάδειξη του Ηρακλείου σε εμπορευματικό κέντρο, η ανάδειξη της Κρήτης σαν κέντρο Τηλεματικών Εφαρμογών και Υπηρεσιών, η αναβάθμιση του οδικού δικτύου και των λιμένων, η προσέλκυση επενδύσεων ΑΠΕ και ο επαναπροσδιορισμός του τουριστικού προϊόντος.
- Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στόχος είναι η βελτίωση της προσπελασιμότητας, η προώθηση έρευνας, τεχνολογίας και καινοτομίας, η βελτίωση υπηρεσιών και εφαρμογών για τον πολίτη και η αναβάθμιση τουριστικού και πολιτιστικού προϊόντος.
- Στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου στόχος είναι η ενίσχυση της προσπελασιμότητας, η ενίσχυση της βιώσιμης επιχειρηματικότητας σε δραστηριότητες αγροτικές και τουριστικές, η χρήση νέων τεχνολογιών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών και η βελτίωση συνθηκών προστασίας φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

4. Χωρική Ενότητα Αττικής

Αναπτυξιακός στόχος είναι η ενίσχυση του διεθνούς ρόλου της Περιφέρειας Αττικής ως ευρωπαϊκής μητρόπολης στο χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μεσογείου. Η προσπάθεια θα εστιαστεί στην καθιέρωση της Περιφέρειας ως Διεθνούς Επιχειρηματικού Κέντρου, με συνεχιζόμενες παρεμβάσεις στον τομέα των μεταφορών (συγκοινωνιακές αλλά και συνδυασμένες μεταφορές), στην προώθηση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων ΕΤΑ, στην ενίσχυση όλων υποδομών που προάγουν την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα, σε υποδομές διαχείρισης υγρών και στερεών αποβλήτων, στη μείωση των ανισοτήτων με παρεμβάσεις προώθησης της κοινωνικής ενσωμάτωσης και των ίσων ευκαιριών, σε παρεμβάσεις μετασχηματισμού του αστικού τοπίου μέσω της αναζωογόνησης συγκεκριμένων περιοχών.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

➔ **Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας:** Η ανάδειξη της Θεσσαλονίκης σε Μητροπολιτικό Βαλκανικό κέντρο και πόλο διακρατικής συνεργασίας στην ευρύτερη περιοχή της Ν.Α. Ευρώπης και η ενθάρρυνση μιας περιφερειακής στρατηγικής για την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα.

➔ **Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας:** Έμφαση στον τομέα της Ενέργειας και στο σχεδιασμό και την υλοποίηση Περιφερειακού Σχεδίου Έρευνας και Καινοτομίας.

➔ **Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης:** Δράσεις που θα οδηγήσουν σε αύξηση του ΑΕΠ για την επίτευξη της σύγκλισης.

➔ **Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας:** Έμφαση στην ανάπτυξη και την επιτάχυνση της ολοκλήρωσης των υποδομών (κυρίως μεταφορικών) και των υπηρεσιών, στην αύξηση των επενδύσεων σε τομείς έντασης γνώσης και σε παρεμβάσεις προστασίας αστικού και δομημένου περιβάλλοντος.

➔ **Περιφέρεια Πελοποννήσου:** Στόχευση στην ολοκλήρωση υποδομών (κυρίως οδικών αξόνων), στην ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

➔ **Περιφέρεια Ιονίων Νήσων:** Διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος σε συνδυασμό με την ανάπτυξη της οικονομίας του αγροτικού χώρου και ενίσχυση της παραγωγής εφαρμοσμένης έρευνας και τεχνολογίας.

➔ **Περιφέρεια Θεσσαλίας:** Διαμόρφωση καινοτομικού περιβάλλοντος που θα ενισχύει την ανταγωνιστικότητα και την επιχειρηματικότητα και έμφαση στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών προϊόντων.

➔ **Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας:** Ολοκλήρωση του Διευρωπαϊκού δικτύου, δράσεις προστασίας του περιβάλλοντος δράσεις αξιοποίησης εγχώριων ενεργειακών πόρων και προώθησης ΑΠΕ.

➔ **Περιφέρεια Ηπείρου:** Ολοκλήρωση υποδομών μεταφορών και διαμεταφορικού εμπορίου με στόχο την ανάδειξη της Περιφέρειας σε Δυτική Πύλη της χώρας προς την ΕΕ και τα Βαλκάνια και ενίσχυση των τηλεπικοινωνιών.

➔ **Περιφέρεια Κρήτης:** Η ανάδειξη του Ηρακλείου σε εμπορευματικό κέντρο στην ευρύτερη περιοχή και η ανάδειξη της Κρήτης σαν Κέντρο Τηλεματικών Εφαρμογών και Υπηρεσιών.

➔ **Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου:** Βελτίωση της προσπελασιμότητας, έμφαση στην έρευνα, τεχνολογία και καινοτομία και δράσεις αναβάθμισης του τουριστικού και πολιτιστικού προϊόντος καθώς και προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

➔ **Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου:** Βελτίωση της διασύνδεσής της με τον ηπειρωτικό κορμό της χώρας και ενίσχυση τουριστικών και αγροτικών δράσεων.

➔ **Περιφέρεια Αττικής:** Καθιέρωση της Περιφέρειας ως ευρωπαϊκής μητρόπολης στο χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Μεσογείου και ως Διεθνούς Επιχειρηματικού Κέντρου, η βελτίωση της εξωστρέφειας του τοπικού παραγωγικού συστήματος και η διευκόλυνση της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων.